

## MØG-A ÁCĪMMI YI KÖMI LÄBØ KI RI GĪG-A DWADDI KIPER DHANHØ BĒNE

G.A. res. 217A (III), U.N. Doc A/810 at 71 (1948)

### THYĒRØ

Ka árum yĳēyĳi kinni wøri bēēdi dhanhø á dhanhø pere tek, ki kinni gĳn-a cwøl á dhanhø pār bēne, o di dwaddø kinni bēēd ji bēnn ki kōmi piny ki mēr, ge gøgg-a dyēr, e bong ngan geny,

Kà bēēd wøyi dhanhø nyii kånø ki bēēdø me raj, ki liny geki rēnyi rumi dhanhø, ka bēēn-a di bēēd ji ge køm-a dyēr e bong ngan mään kwøbi kej dhøge, o yĳēye bēēde á cwagge kete, e dhanhø pa böggi rumø yĳēyø kinni bene bēēn-a tyer yi ji bēnn,

Kà bēēde á gĳn pere tek kinni keløg dhanhø odhalø yi räji bēēdø, nyii rumø kinni óyiel-a yi ngānyi wāye kipe kà guud wange, ngan ni menani di ceg ka korrø yi cigg,

Kà bēēde á gĳn pere teg kinni bēēd pødhhi kōmi piny bēnn ki mēr, e ri gen ngānyi yi gen,

Kà árum yĳēyĳi yi Buri Pødhhi Kōmi Piny, ka cĳb yi gen á Cigg kinni dhanhø bēne pār, o ko mään gĳndøj men-a dwdde, má ji ceg bēēdrø ga ji bēnn ceth, o ge pār bēnn ying ga cwøw walà männ, ge di dwaddø kinni køny gen ki tyenyi bēēdi gen, o ge dōnyi gen ge bēnn,

Kà árum yĳēyĳi yi Pødh-a Yij Buri Kōmi Piny, ka ge oköøbø kinni ge ógöögø kiper tyēgi møg-a áyĳēy yi gen ki gwøgø, kyeel ki Buri Pødhhi Kōmi Piny, a løg kønyi dhanhø bēne ki wøri ree, ki korri ji bēnn,

Kà ørum yodii yĳi ji kinni gĳg-a dwaddi yi dhanhø bēne päär ki kinni bēēd dhanhø wĳje, bene gen a per gen teg kiper dhanhø bēne,

Anan, ki bang møgani bēnn,

### Buri Kōmi Piny Bēne

Ceg-a cĳb ki Gĳg-a Dwaddi Kiper Dhanhø bēne ki Kōmi Läbø; møgani cĳb ga møg mĳdhi yi ji bēnn ki pødh bēnn; ge ködd-a kōmi dhanhø geki tyēng-a bēēd gen ki kej ákyel, bēēd gen ceth ge mĳdh-a Møg-a Ácĳb ki wādhi gen, ka gĳgani pwōnyi teedø, kiep kinni o ji dĳd gen ki wøri ri gen, o gĳgdwaddi møg-a ácĳb kipe bēēdi ji ki wādhi gen ge pa böggi mĳdhi ki wuödø kĳ yij pødhø kete ki kelli pødhhi kōmi piny, kipe mĳdhi døøji burø kĳ kōmi piny bēne, e ji ri gen gānyi yi gen, o ge wør-a ri gen kĳ yedhi Pødh-a Yij Buri Kōmi Piny, kĳ kelli tyēng-a bēēdø ki yedhi pinyi pødhani ge mĳdh-a cigg.

### Cigg 1

Dhanhø bēne ba anywølø e path ki bång, ge pār ki yij bēēdø geki dyērø. gĳn-a dwaddi kiper gen yĳi gen da rumi ki bēēdø mø göög gen ki pyēw akyel ga nyimēgg.

### Cigg 2

Dhanhø bëne yïe da cwagge kipe gïn-a dwadde kí bongi bãngø men-a áciḃ ki yij buri jur bënn, e bong geny, kiri jur wala kíðø wala ki bëëðø á dhajø wala jalø, wala kwøbbi pødhø wala keløg e da rum mø bëën pødhi wun wala tha gøl wun wala jammi wala nywølø ki bëëðø.

Cigg 3

Dhanhø bëne dwadd-a nënni kí kōmi läbø, ki bongi bãngø ki kori dëële.

Cigg 4

Ko di dhanhø me mïdhi wala ngew a bãng Ngyew ki bãngg ba akerø ki yëdh-a nyi gøgii bënn.

Cigg 5

Dhanhø ko pwöd wala dwany, wala ko göggi ki gïn-a pa nyi göggi dhanhø wala mөг-a raj wala ko göggi ki abaarø.

Cigg 6

Dhanhø bëne di dwaddø kinni wør á dhanhø ceth ki bøli cigg.

Cigg 7

Dhanhø bëne pār ki bøli cigg, o ge dwadd-a bëëðø e bong geny, o bëëð ji bënn ge okorrø yi cigg.

Cigg 8

Dhanhø bëne ócuggø kedhi buri pødhø keløg e ogöggø ki raj kí kōmi gëë men-a mëggii yi cigg.

Cigg 9

Bong dhanhø me mag wala mään wala kyeew kej megø.

Cigg 10

Dhanhø bëne bëëde e par ki ji bënn ki bøli burø. Ka gønye lidh ki burø me yije bong geny kí ruj.

Cigg 11

Dhanhø men kōme di cay bëëð a acwag kinni yïe bār gïti na keny-a ocayii, e cáyani køøl-a kōmi cigg.

Bong dhanhø men cuggi cayø kipe gïn-a gwøg yi en wala men-a nuti gwøgø yi en gïti keny-a o yodi kinni cigg mø pødhø wala mø kōmi läbø gï pyeem en ki bøli keny-a ocwøb kwøbani. Thyew, ko cay kí cáy mø lod mөг-a caayii ki bøli keny-a acwøb rajjani.

Cigg 12

Ko di dhanhø me göggi ki raj kí yij bëëde wala gøle wala keny-a bëëde. wala kōme ko kōøb ki kwøb mø rënyi nyinge. Dhanhø bëne di dwaddø

kinni kor yi cigg.

#### Cigg 13

Dhanhø bëne ba ayiëy kinni wele. wlala bëède ki yij keew pòdhø bëne.

Dhanhø bëne ba ayiëy ki dāgi pòdhø megø. Ócuggø dhwòdhø ki pòdhi gen, o ócuggø ki dwöögø yije.

#### Cigg 14

Dhanhø bëne ba ayiëy ki yömi pòdhø megø keløg wange oguudø ki pòdhi gen.

Dyër menani ko mään dhanhø keløg e da guudi nying, kí mød kipe kwøbbi jyägø. wala kipe mø bään ki møg-a áciḃ yi Buri Kömi Piny.

#### Cigg 15

Dhanhø bëne yie da dyër me kábbe kí jinsia mi pòdhø me path ki pòdhi gen.

Bong dhanhø me cuggi määnø ki jinsia mee ki mi podhø megø.

#### Cigg 16

Dhajø geki jalø møg-a wädhi runni nywöm yī gen da dyërø me nywøm gen ri gen, o ge göög gen ki kal e bong gīn jog gen kiri kwøbbi Jwøk wala købbi jur, nimi ka nywøm gen ri gen, yī gen da dyër kiri nywöm geki täng.

Nywöm dwada cuggø ki kaam dhajø geki jalø e bong cīr.

Kal áwöni pere teeg ceth ki buri ji, o kor ceth yi burani ki pòdhø.

#### Cigg 17

Dhanhø bëne ceg bëédø á ayiëy kí mīdhø ki jammi, ying gī mīdhe ga møge ket wala møge geki ji møøgø.

Jammi dhanhø ko wöl ki kabø.

#### Cigg 18

Dhanhø bëne yie da dyërø me rume, ki bëédø ki kwøbbi Jwøk. O dyërø menani thödha gøn ki teegø me wile kwøbbi Jwøge wala yiëye kete wala geki ji møgø.

#### Cigg 19

Dhanhø bëne yie da dyërø mi kwøb ki nyudhø ki gīn-ao røm yi en, dyërø menani wēga en yēyø ki rumi ji møgø e bong cīr, ócuggø tīngø ki wödd ki yī ji rāadi ki wājj e bong ngan määnii.

## Cigg 20

Dhanhø bëne yïe da dyërø me rëbe ki bur mōggø ki akudd-a yedhi gïn yïdde mër.

Bong dhanhø me cir kipe o rëbe ki akud megø.

## Cigg 21

Dhanhø bëne yïe da dyërø me göøge kì yij mïri mi pōdhø, keløg e gsøg ki kenyani yood en ka cwagge wala kwa ny-a yi ji mōøgø.

Dhanhø bëne yïe da dyër me nimi ngan-a kyeelø o göøge ki käjji gwōgg kì yij pōdhø.

Yïëyø mi ji en a re kääł yi teegi mïri, ø yiëyani kääł-a bang leeng men-a nyi leeng ji o cugi bëëdø a leeng tïngi cing wala men-a nyi gwed.

## Cigg 22

Bëëdi dhanhø á ákyel kì kelli tyëng pōdhø wang-a kinni, burani ki bang gsøg pōdhø ki nywäg kömi läbø geki møg-a nywag, ki tyëny pōdhø ki jamm-a nyi nywøl en ki møg-a káni ki ngyëny, ki bëëdø kì kej ákyel, ki øddi gwedd møg-a bong kär, ki teegi peri dhanhø ki kunø e bong bäängø kipe dhanhø.

## Cigg 23

Dhanhø bëne yïe da dyër o göøge; ki gwøng-a dwaddi yi en, ka pōdhø kore o bëëdø e bong ngan jad ki gwøg.

Nyi cuddi dhanhø kì köøgi men-a kyëëw ki gwøng-a gwøge e bong geny.

Dhanhø bëne men-a göøgø yïe da dyërø me cudii ki köøgi men rømi kipere kí gøle.

Dhanhø bëne yïe da dyërø me køøgii kenya-órum gwøge á (makäpī) me köme pädhi yi en geki gøle, o köme ócuggø ki kïdhø kipe kinni wange ko cyäni kenya-ódøøg cinge ree.

## Cigg 24

Dhanhø bëne yïe da dyërø kipe cyäng ywömø ka cuddi ceth keløg e ogöögø ki cyääng ywömø.

## Cigg 25

Dhanhø bëne yïe da dyërø ki yij bëëdø, kipe kori dëële, ki cwage, ki gøle, gïgcaam, ki ogødh, ki ød, kori rämi dël ki jam døj kipe bëëdø, thyew ki dyër me korii ke bong yïe gwøg, rämi dël nyødhi dël, ki kījø, ki dōng.

Mëgg ki othønhø yï gen da dyër mi kori gen ki kønyi gen, othønhø bënn dwata korø, møg-a nywøl kiri yuu nywöm wala møg-a nywøl ki yëdhø mōøgø.

## Cigg 26

Dhanhø bëne yïe da dyërø mi dīdø ki gwed ka cugge. Gwed dwatá bëëd e bang gïn col. Ka dwate bëëd a cīr kipe cukø, yiëy nyi gwed wala nyi gwed ki ød gwed men-a ying mal dwatá käl bang pōdhø me.

Dīdø dwata bëëdø á men tīng bëëdi dhanhø o wøre dyërø ki bongi bāngø kipe līngi dhøg, ki dwōg laaw piny ki kelli teedø ki kelli jur møg-a gēnyø, ki tyēng kwøbbi Jwøk møg- a bān, møgani kōny-a tyēng buri kōmi lābø ki kori mēr.

Wēgg yī gen da dyër kipe yeny yōö men-a dīd yi nywølli gen.

Cigg 27

Dhanhø bëne yïe da dyërø me nywāge kiri kwōng bëëdi ji ki kunyø kipe dīdø.

Dhanhø bëne yïe da dyër kipe kori kōngi ki jamm-a nywø1 yi dīdø.

Cigg 28

Bëëd dhanhø e okorø yi cigg møg; gen a cigg-a ácīb ga møg ri gen bëëd yi pōdhø kí bëëndøj geki pōdhø-a kyeelø e da korri gīg-a dwaddi kipe døøji burø, ki täbbø, ni ka ácīb gen ceth ga møg mīdhi.

Cigg 29

Dhanhø bëne yïe da mwøg me dwati gwøgø yi en ki buri ji.

Kiri gwøøg dyër ki bongi bāäng, dhanhø bëne dwata bëëd nimi ka dwatii yi cigg, kipe kori yiëyø ki wøri dyër kí bongi bāängø mi ji møøgø.

Dyër møgani kí bongi bāängø, mīdhi gen ceth kí yuu-a dwaddi yi Buri Pōdhhi Kōmi Piny.

Cigg 30

Ki yij nyudhø men, bong gïn cuggi løgø me nēngi pōdhø wala ji wala dhanhø ki teegø me gööge kipe rēnyi gīg-a ácīb møg ki bongi bāängø mø bāän ki møg-a ácīb ki yij wānyø men; a løg Møg-a Acīb yi Buri Pōdhhi Kōmi Piny.